

Naročnina znaša mesečno 26 Din, za izposojilno 40 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Kraljeva ulica 5. Telefon šte. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440.

Celje: Kocencova ul. 2. Telefon šte. 190.

Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po tarifi.

JUTRO

Upravištvo: Ljubljana, Prešernova ul. 54.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Ispraviteljski oddelki: Ljubljana, Prešernova ulica 4. Telefon št. 2492.

Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. Telefon št. 455.

Podružnica Celje: Kocencova ulica št. 2. Telefon št. 190.

Računi pri pošti. Ček. zavodi: Ljubljana št. 11.842; Praha číslo 78.180; Wien Nr. 105.241.

Ljubljana, 11. marca.

Včeraj se je vršila v Beogradu letna glavna skupščina delničarjev Narodne banke; o poteku glavne skupščine poročamo na drugem mestu. Zlasti gospodarska javnost, a tudi vsi drugi, ki jim je pri srcu ekonomski napredek naše države, so z veliko pozornostjo pričakovali rezultatov tega važnega zbora. saj je Narodna banka ne le naš novčanik, temveč tudi naš najmodernejši in najvažnejši kreditni zavod.

Stalne pritožbe proti kreditni politiki Narodne banke se pojavljajo že vsa leta sem. Bilanca za l. 1928. dokazuje, da so pritožbe ostale tudi lani neupravičene in da se neenakomerna kreditna politika Narodne banke tudi v preteklem letu ni spremenila. Številke govore najbolj jasno in najbolj razumljivo besedo. V l. 1928. je Narodna banka dala našemu gospodarstvu 1470 milijonov šestprocentnega eskontnega in 254 milijonov dinarjev osemprocentnega lombardnega kredita. Od te razmeroma ogromne vsote je prejel Beograd nad 690 milijonov eskontnega in skoraj 224 milijonov lombardnega kredita, skupaj torej 914 milijonov, dočim znašajo odgovarjajoče številke za Zagreb 202,1 milijona (197,6 + 4,5), za Ljubljano 74,1 (69,5 + 4,6), za Maribor 43 milijonov, za Cetine 29 milijonov, Skopje 67,5 milijonov itd. Več kakor polovico celokupnega kredita NB je dobil Beograd, dvajsetkrat več nego n. pr. Ljubljana in skoraj petkrat več nego Zagreb. Lombardni kredit je bil sploh skoraj izključno rezerviran za Beograd, na katerega je odpadlo od 254 milijonov nič manj nego 224 milijonov, tako da je ostalo le 20 milijonov za vse druge dele države.

Disharmonija postaja še večja, ako se pomisli, da je bila vloga Narodne banke v našem gospodarstvu tudi glede posameznih panog popolnoma enostranska. Za kmetijstvo, ki je glavna produkcijska sila države, v politiki Narodne banke dosedaj ni bilo prostora. Njeni krediti so v prvi vrsti industrijskega in trgovskega značaja, a območja zagrebške, ljubljanske in mariborske podružnice Narodne banke so predvsem industrijske in tudi v trgovskem pogledu ne zaostajajo za drugimi. In vendar je, kakor izhaja iz poročila o lanskem letu, v Beogradu bilo deležnih bančnega kredita 1172 tvev. v Ljubljani le 164, v Zagrebu pa celo samo 102 tvev, čeprav ni nobenega poudarka dvomit, da je kreditna sposobnost in kreditna potreba v teh krajih baš tako velika, kakor v Beogradu.

Pred sestankom občnega zbora se je v raznih gospodarskih listih o vseh teh pritožbah tudi letos razpravljalo in se je glavna krivda pripisovala dejstvu, da je ožji upravni odbor Narodne banke, ki vodi kreditno politiko banke, sestavljen izključno iz Beograščanov, ki tvorijo v celotnem upravnem odboru skoraj dvestotinsko večino; upravni svetniki iz drugih krajev se niso mogli ali pa niso znali upreti dosedanjemu praktični praksi zavoda.

Oni, ki so pričakovali, da bo včerajšnja glavna skupščina prinesla katerokoli definitivno odločitev in da se bo Narodna banka tudi dejansko prilagodila politiki enakopravnosti in državnega ter narodnega edinstva, ki jo je kraljev manifest postavil kot smernico ne le vladi, temveč vsem faktorjem našega narodnega življenja, niso prišli na svoj račun. Bojevitost delničarjev, ki se je kazala v izredno visokem številu prijavljene udeležbe, je že pred bitko znatno popustila in udeležba na občnem zboru je bila letos dejansko manjša nego lani: prišlo je le 103 delničarjev, ki so zastopali okrog 15.000 delnic. V debati sta se v glavnem uveljavljala že iz prejšnjih let znana kritika delovanja Narodne banke g. Bajčić in dr. Čurčin. Prof. Bajčić je obtoževal upravo Narodne banke, da je s svojim centralizmom v kreditni in devizni politiki sookrivna političnega razsula, kateremu je 6. januar napravil konec, dr. Čurčin je ostro podčrpal, da »cela zemlja smatra Narodno banko kao zavod beograjske čaršije«. Pozival je člane upravnega odbora iz prečasnih krajev, da odkrito iznesejo nezadovoljnost teh krajev, zahtevajo remeduro in izvajajo konsekvence, ako bi bili tudi njih ael brezposlen. Edini grof Kulmer je podal kratko izjavo, v kateri je poudaril, da je izmučena Srbija neposredno po vojni potrebovala vsestranske podpore, ali »so sedaj prilike izmenjene i mi smo uvek zahtevali, da se razlika u podeli kredita popravi«. Drugi so molčali.

Morda se pa ipak bližamo boljšim časom v kreditni politiki Narodne banke. Guverner Bajloni je včeraj obljubil omogočiti sodelovanje zunanjih članov upravnega odbora pri podeljevanju kreditov. Ker poznamo g. Bajlonija kot odličnega moža, smatramo, da bo njegova beseda tudi obveljala.

V njega imamo tudi zaupanje, da se bo uprava Narodne banke prilagodila novemu stanju in da se bo v njej uveljavilo spoznanje, da je s polomom političnega in upravnega centralizma skrahiral tudi gospodarski škoda, da so se

Led porušil radgonski most preko Mure

Na naši strani so led razstreljevali, na avstrijski pa ne, kar je povzročilo katastrofo

Gornja Radgona, 11. marca. Zaradi južnega vremena se je začel na Gornjem Štajerskem močno tajati sneg. Reka Mura je začela v srednjem toku zadnje dni naglo naraščati, obenem pa je seboj valila ogromne plošče ledu. Hidrotehnični oddelki mariborskega velikega županstva je ukrenil na Muri vse varnostne odredbe, da bi odvrnil večjo katastrofo, zlasti da bi obvaroval že itak slabi leseni most preko Mure iz Gor. Radgone na avstrijski strani. Zadnji čas je bilo zato pozvano večje število vojaštva tehnične čete iz Ptuj, da je začelo stražiti most in z dinamitom razstreljevati led. Na avstrijski strani pa so bile oblasti mnenja, da ne bo pretila večja nevarnost, ter so zato opustile obsežnejše varnostne odredbe. Prebivalstvo Gor. Radgone in Radgone same je nestrno pričakovalo, kaj se bo zgodilo z mostom, ki je opazovalo, kako so se začeli bližati mostu od St. Ilje, oziroma Ape velikanski ledeni skladi. Plošče so bile dolge nad 10 m in debele do 30 cm. Led se je začel v zadnjih 24 urah ustavljati med stebri starega mostu, zlasti na avstrijski strani. Naše vojaštvo je s pomočjo prebivalstva, gasilcev in orožnikov skrbelo, da je na naši strani sproti razstreljevalo plošče in led spravljalo nizdol v manjših ploščah, ki niso bile več nevarne, na avstrijski strani pa so mirno gledali, kako se kopiči led pred mostom.

Na mostu se je danes ved dal zbirala ogromna množica ljudi in opazovala lomljenje ledu. Pa tudi na obeh straneh Mure je

stalo mnogo opazovalcev in radovednežev. Okrog 3. popoldne so ljudje opazili, kako se je most na avstrijski strani začel majati. Ljudje, ki so stali na mostu, so preplašeni bežali pred pretečo nevarnostjo na bregove. Zadnji je prihajal iz Radgone proti naši strani gornjeradgonski pismonoša Škrobar, ki je poprej še nesel avstrijsko pošto v Radgono. Jo pravilno izročil ter se vračal nazaj. Ko je videl nad vse kritično situacijo, je napol vse sile in urno teklet čez most. Za njim se je most že začel podirati in kmalu je z ledenimi ploščami odplaval mzdol Mure vse tramovje in stebrovje severne polovice mostu.

Na naši strani je volastvo takoj stopilo v akcijo. Pod vodstvom župana g. dr. Boelija je tudi domače prebivalstvo pričelo z reševalno akcijo. Na sredli mostu stoječi križ so odnesli na gorenjeradgonsko stran. Ker je bila vedno večja nevarnost, je volastvo pričelo z razdiranjem mostu.

Na obeh straneh Mure se je pozno v noč zbirala ogromna množica ljudi, ki so strmeč opazovali divjanje nevarnega elementa. Iz gorenjih krajev so zvečer javili, da se vale po Muri še veliko večje ledene plošče.

Gornja Radgona je noči bila brez električne luči, ker dobiva električni tok iz Radgone. Napeljava, ki je vodila preko mostu je bila pretrgana.

Železniška uprava je bila naprošena, da dovoli prebivalstvu prehod čez železniški most, da lahko gre po svojih opravkih v Radgono in nasprotno.

Odrejeno razdržavljenje 32 pošt preklicano

Delna revizija odloka poštnega ministrstva

Beograd, 11. marca. n. Kakor znano, je bilo v februarju z odlokom ministrstva pošt razdržavljenih 77 poštinskih uradov v Sloveniji in pretvorjenih v pogodbene pošte. S tem odlokom, ki je šel preko veljavnega poštnega pravilnika, je bilo hudo prizadeto naše gospodarstvo, odrejena deatizacija pa je učinkovala tudi kot močan udarec našemu kulturnemu in socialnemu življenju. Naše časopise je v učinkovitih izvajanjih pokazalo veliko škodo, ki bi nastala tudi za državne interese iz nameravane deatizacije. Te dni se je mudil v Beogradu ljubljanski poštni direktor dr. Gregorič, ki se je s stališča poštne uprave in nemotenega poštnega prometa krep-

ko zavzel za revizijo prvotne odredbe. Akcija je deloma uspela. Ministrstvo je preklicalo deatizacijo 32 poštinskih uradov, ki se ne bodo pretvorili v pogodbene pošte. Prvotno število 77 je s tem reducirano na 45. V bodoče ostane torej od 370 pošt v Sloveniji 120 pošt državnih.

Preklicano je med drugim razdržavljenje sledečih pošt: Vič, Mežica, St. Jurij, Kranjska gora, Metlika, Jesenice, Guštanj, Rajhenburg, Polčane, St. Pavelj, P. P., Velenje, Vojnik, Moste, Rače, Celje, Kmetelj.

Pretvoritev ostalih 45 pošt v pogodbene poštne urade se bo izvršila čim prej.

Nerešena vprašanja v ncvih šolskih zakonih

Zadnji pregled načrtov zakonov o osnovnih, srednjih in visokih šolah — Konference strokovnjakov v prosvetnem ministrtvu

Beograd, 11. marca. r. Današnje »Vreme« poroča: Ministrstvo prosvete ima pripravljenih celo vrsto zakonov, ki jih bo predložilo Vrhovnemu zakonodajnemu svetu. Mnogi izmed teh zakonskih načrtov so bili že obravnavani v raznih strokovnih komisijah in tudi v glavnem prosvetnem svetu. Tako je glavni prosvetni svet že razpravljaj o zakonskem načrtu o osnovnih šolah, ki je bil predložen že bivši Narodni skupščini. Tudi zakon o srednjih šolah je bil že pripravljen, da se predloži bivši Narodni skupščini. Definitivna redakcija je bila izvršena tudi v mnogih drugih zakonskih načrtih, kakor v načrtu zakona o narodnih muzejih, zakona o avtorskem pravu itd. Kot najvažnejši se smatrajo zakoni o osnovnih šolah, o srednjih šolah in univerzah, ki pa bodo še enkrat revidirani, da se spravijo v sklad s celokupno novo zakonodajo. Ker se še ne ve, katera ministrstva bodo reducirana, se tudi ne ve, katere šole bodo ostale v resoru ministrstva prosvete. Gre pred vsem za to, ali bodo razne strokovne šole podrejene temu ministrtvu, ali pa ministrtvu trgovine, ministrtvu za javna dela, oziroma ministrtvu za kmetijstvo in vode. Ra-

zen tega je tudi vprašanje, kako naj se izvrši decentralizacija prosvetnega dela in ali naj ministrstvo obdrži samo glavne posle, čisto administrativni pa preidejo na prosvetne oddelke v oblasteh, pri čemer se tudi pojavlja vprašanje razdelitve države na oblasti. Gre tudi za vprašanje razširjenja ali omejitve delokroga oblastnih inšpektorjev. Obstoji še mnogo takih vprašanj, ki so v zvezi z novo zakonodajo in tudi z novim državnim proračunom. V ministrtvu prosvete se sedaj vsa ta vprašanja proučujejo in vrše se konference strokovnjakov, ki naj pripravijo končne odločitve.

Kraljeva skrb za dr. Hinkovića

Zagreb, 11. marca. n. Kakor smo že zabeležili, je kralj poslal svojega osebnega zdravnika univ. prof. dr. Stankovića v Zagreb z nalogom, naj pregleda obolenega dr. Hinka Hinkovića, čana bivšega Jugoslovanskega odbora, ki si je med vojno stekel mnogo zaslug za naše ujedinjenje in osvobodjenje. Danes so novinarji posetili dr. Hinkovića, ki jim je izrazil svoje veselo presenečenje nad pozornostjo kralja. Kraljeva pozornost pa je šla še dalje. Dr. Stanković je dr. Hinkoviću izročil kuverto s 100.000 Din, ki mu jih pošilja kralj, da mu omogoči lečenje v kakem dunajskem sanatoriju (dr. Hinković namreč bolega na težki črevesni bolezni), ker je potrebno zdravljenje z radijem. Po naročilu z dvora se je danes popoldne minister pravde dr. Stanković že pregledal bolnika in kaj je ukrenil.

Trgovinska pogajanja z Rumunijo

Beograd, 11. marca. d. 26. t. m. se v Beogradu prično pogajanja med našo in rumunsko delegacijo za zaključitev trgovinske pogodbe. Naši delegaciji bo načeloval dr. Erhartić.

Razpust Orjune na Sušaku

Sušak, 11. marca. n. Tukajšnja policija je po nalogu velikega župana danes razpustila mestno organizacijo Orjune. Policija je zapečatila tajniške prostore, zaplenila arhiv in zapisnike, dočim denarja ni bilo. Organizacij Hanao in Srnao na Sušaku ni bilo.

Mussolinijev ekspeze o delu fašizma

Fašizem zavrača socijalizacijo in priznava zasebno lastnino — Italija hoče živeti v miru zlasti s svojimi sosedi

Papež ne more biti podložnik

Rim, 11. marca s. V kraljevem opernem gledališču se je vršil včeraj svečan kongres fašistov kakor je napovedan vsako peto leto. Ministrski predsednik Mussolini je imel pri tej priliki dolg govor, v katerem je najprej omenjal fašistično korporativno organizacijo, ki ni nikak državni ali kak drug socializem, ker fašistični režim spoštuje zasebno lastnino, priznava zasebno inicijativo in zavrača poskuse socijalizacije, ki vodijo drugod do katastrofe. V nadaljnjem je naglašal, da izredno sodišče za zaščito države v nasprotju z neprestano se ponavljajočimi pravicami postopa strogo vendar pa pravično. Med 5046 obtoženci jih je več kot 4000 oproščenih; 230 pa jih bo izpuščenih tekom tega leta. Režim je v ostalem pripravljen razpustiti izredno sodišče še pred ukinitvijo zakona za zaščito države s pogojem, ako se nasprotniki fašizma sprijaznijo z izvršenim dejstvom.

V razpravi o zunanjih politikah je Mussolini demantiral italijanski imperijalizem in agresivni italijanski militarizem ter ponovno poudaril, da omejuje Italija stroške svoje oborožitve na nujno potrebe varnosti in obrambe. Italija hoče z vsemi narodi živeti v miru, predvsem pa s svojimi sosedi, zato je sklenila s številnimi državami prijateljske in trgovske pogodbe in nikakor neče rušiti miru, dasi je povsod po svetu pripravljena za obrambo svojih interesov.

Glede pomirjenja med Italijo in Vatikanom je izjavil Mussolini, da ima Italija vero in da je verna ter katoliška. Italija ima edenstveni privilegij, da se nahaja na njenih tleh že skoraj 2000 let središče vere, ni pa samo slučaj, da se je ta vera razši-

nila ravno iz Rima. Rimski imperij je zgodovinska podlaga krščanstva in pozneje katoličanstva. Po dolgih žalostnih stoletjih razdora in tujega gospodarstva je moral Rim postati prestolnica novorojene Italije. Toda nesrečni zaključek prve faze risorgimenta je povzročil težak spor, ki je sedaj urejen s pravično in obvezno pogodbo z dne 11. februarja t. l. Mussolini je mnenja, da se logično normalna in dobrodelna ločitev cerkve in države, to je ločitev dolžnosti in pravice obeh sil izvrši nalažje v v okviru konkordata. Pri tem ni govora o znagovalcih in premaganih, pač pa je moč govoriti samo o brezpogojni pravičnosti. Mir med Kvirinalom in Vatikanom je dogodek največjega pomena ne samo za Italijo, temveč za ves svet. Italija lojalno priznava suvereniteto Sv. stolice, ne samo zato, ker je dejansko obstojala, temveč na podlagi prepričanja, da papež kot vrhovni glavav svetovne vere ne more biti podložnik katerikoli državi. Italija pripoznava nadvladujoče stališče katoliške cerkve v verskem pogledu, kar je pri katoliškem narodu, kakor je italijanski in pri režimu, kakor je fašistični, popolnoma naravno. Duša naroda, čuti, da je rešitev tako dolgotrajnega in zapletenega rimskega vprašanja režimu v ponos in dokaz njegove sile. Mussolini je zaključil, da ni dovolj, da vlada dela z močno roko, temveč je potrebno, da narod ve, da je njegova vlada sestavljena iz mož, ki ga razumejo in mu pomagajo. S pozivom na delo, je Mussolini zaključil svoj govor, ki mu je sledilo dolgotrajno odobravanje.

Načrt za ustanovitev mednarodne reparacijske banke

Nov strokovnjaški pododbor za proučevanje kreditnih in emisijskih zadev banke — Pogajanja se uspešno nadaljujejo, dasi je treba razčistiti še več nasprotstev

Pariz, 11. marca g. Odbor reparacijskih strokovnjakov se je bavil na današnji seji z načrtom mednarodne reparacijske banke. Po sporazumu glede sistema reparacijskih plačil se je v odboru predvsem razpravljalo o kompetenci te nove banke, kakor tudi o kapitalizaciji in o vseh s tem zvezanih emisijskih in kreditnih vprašanjih. Odbor je povelil poseben pododbor s študijem posameznih vprašanj. Vodja nemške delegacije dr. Schacht je danes odpotoval v Berlin in se bo v sredo jutraj zopet vrnil v Pariz.

V tukajšnjih poučenih krogih se demantirajo vesti, da bi bila reparacijska pogajanja zadela na nepričakovane težkoče. Izrečno se poudarja, da se pogajanja nada-

ljujejo v znamenju ugodne atmosfere. Dočim se je na dosedanjih sejah razpravljalo o funkcioniranju nameravane reparacijske banke se je govorilo danes o nalogah, ki bi jih moral novi zavod rešiti poleg reparacijskega problema. Pri tem se je govorilo o podkrepitvi meničnega tečaja v odnošjih med reparacijsko banko in drugimi emisijskimi zavodi ter o možnosti podelitve kreditov. Delegati so se dotaknili tudi vprašanja kapitala novega zavoda. Nova banka naj bi ne dobila samo agend za reparacijska plačila, temveč naj bi nadomestila vse ostale Dawesove urade. Glede bančnih nalog zavoda je seja pokazala, da vladajo med posameznimi strokovnjaki še zelo nasprotna mnenja.

Tudi v Avstriji parlamentarna kriza

Pred demisijo vlade in razpustom zbornice — Neomirljivo stališče socijalistov napram vladi — Tudi vladna večina ni več trdna

Dunaj, 11. marca d. Parlamentarni položaj, ki je že dalje časa kazal znake nestalnosti, se je tako poostil, da je treba računati z resno vladno krizo in z razpustom parlamenta. Pododsek, ki je bil zaposlen z rešitvijo vprašanja naemnin, je v svojem posvetovanju došel do točke, kjer se ni več mogloče nadejati uspešnega zaključka posvetovanj. Vprašanje bi se imelo predati parlamentarnemu odboru za naemnine, ako bi pododsek dosegel kak pozitivni rezultat.

Ta odbor pa se lahko sestane na temelju pogodbe med parlamentarnimi strankami samo, ako je parlament prejši sklenil, da se v zadevi naemnin izvrši narodno glasovanje ali pa se razpusti parlament in se volilci v novih volitvah izjavijo v tem pogledu. Socijalistična opozicija je dala razumeti vladi, da na kak kompromis ni misliti, ker socialisti nečajo odnehati od svojih zahtev. Edini izhod iz položaja bi bil tedaj razpust zbornice ali pa ljudsko

glasovanje, ako se ne bi sestavila nova vlada, ki bi na novi bazi skušala doseči sporazum med strankami.

Socijalisti so odločni nastopiti z najostrejšimi sredstvi, ker jim preseada večno brskiranje in izživljanje. Udali so se pri volitvi zveznega predsednika Miklasa, vlada pa je na to prijenljivost odgovorila s konfiskacijo orožja v socialističnem domu in to v dobi, ko so bili socialisti odločeni, da se spoprazumejo v zadevi naemnin. O konfiskaciji dalje pa je opozicija sklenila, da ne dopusti nikakega kompromisa v važnejših vprašanjih, med katere spada tudi naemninska zaščita. Opozicija hoče volitve že v maju, kancelar Seinel pa bi rad ostal na vladi še do zaključka posojila, da bi pri volitvah na jesen lahko nastopil z močnim agitacijskim sredstvom. Vendar je vladna kriza neizbežna, ker se sama vladna večina že krha. Velenemci in kmečka zveza si žele novih volitev čim prej.

Sovjeti za zboljšanje poljedelstva

Moskva, 11. marca. (mo.) V Moskvi se je sestal kongres komisije za pospeševanje raznih gospodarskih podjetij sovietske države. Predvsem je kongres razpravljao o netletnem načrtu za razvoj poljedelstva. Program predvideva celo vrsto odredb, za pospeševanje kolektivnega obdelovanja zemlje, ki v prihodnjih let let 3 nim za poslano 15 odst. poljedelskega prebivalstva. Za pospeševanje kmetištva je poudarjenih za to dobo 9 milijard rubljev, od katerih odpadejo samo za nakup poljedelskih strojev tri milijarde.

Ruski ledolomci na delu

Berlin, 11. marca be. Ruski ledolomci so očiščili Vzhodno morje ledu in so zdaj krenili proti Severnemu morju, da tudi tam odpro proge pomorskemu prometu.

Seja mednarodnega urada dela

Zeneva, 11. marca. (lo.) Davi je bilo otvorjeno 43. zasedanje vodstva mednarodnega urada dela. Prvič se udeležujejo zasedanja trije ministri dela. In sicer angleški minister dela Arthur Steel Maitland, francoski Loucheur in nemški Wiessell. Ena glavnih točk dnevnega reda je washingtonska konvencija o 8urnem delavniku. Steel Maitland je izjavil, da se strinja z načeli mednarodne konvencije, ki na vsebuje več važnih delov, katere bi bilo treba obiasniti in jih ponovno proučiti.

Carinska pogodba med Rusijo in Perzijo

Teheran, 11. marca. (lo.) Med Rusijo in Perzijo je bil danes sklenjen carinski dogovor, ki velja za dobo sedmih let.

Kralj Boris na potu skozi Beograd

Na svojem potovanju v inozemstvo je prebil bolgarski kralj noč od nedelje na ponedeljek na beograjskem kolodvoru

Beograd, 11. marca. V pretekli noči je potoval skozi Beograd bolgarski kralj Boris, ki je bil namenjen preko Budimpešte v Nemčijo. Kralj Boris potuje povsem incognito pod imenom grofa Stanislava Rilskega. Z njim potujejo njegova sestra Evdoksija in trije oficirji.

Kralj Boris je vso noč ostal na beograjski postaji v svojem vagonu. V beograjskih službenih krogih izjavljajo, da je njegovo potovanje povsem privatnega značaja in zato tudi ni bilo ob njegovem pridu nikakega sprejema. Oblasti so samo poskrbele za kraljevo varnost, ko so bile z Caribroda obveščene o njegovem pridu. Tudi v bolgarskem poslanstvu izjavljajo, da potuje kralj strogo incognito, tako da je poslanstvo zvedelo šele danes, da je potoval skozi Beograd. Zato tudi od bolgarskega poslanstva ni bil nihče na kolodvoru pri prihodu kralja.

O vzrokih potovanja kralja Borisa v inozemstvo se doznava, da potuje na zdravljenje zaradi neke bolezn v ušesih. Obenem pa se govori, da je kraljevo potovanje v zvezi tudi z njegovo zaroko z italijansko princeso Giovanno. Kot dokaz za to se navaja, da potuje s svojo sestro Evdoksijo, ki je njegova osebna tajnica, rodbinska svetovalka in glavna pomočnica pri izvažanju njegovih načrtov. Ker potuje kralj

Boris preko Budimpešte, domnevajo, da bo najprej posetil svojega očeta, bivšega kralja Ferdinanda, ki se nahaja v svojem dvorcu Koburgu pri Monakovem.

Rim, 11. marca. Po informacijah lista »Lavoro Fascista« pričakujejo tukaj prihod bolgarskega zunanjega ministra s sofijskim metropolitom, ki bo izvršil zadnje priprave za cerkveno poroko bolgarskega kralja in italijanske princese Giovanne Savolske. Istočasno se pričakuje tudi prihod princa Borisa.

Kralj Boris dospel na Dunaj

Dunaj, 11. marca. g. Z veterarnim brzovalkom iz Budimpešte, ki je imel pol ure zamude, je prišel semkaj bolgarski kralj Boris. Ker je izrazil željo, da bi o njegovem prihodu nikogar ne obvestili, je odpuščen na kolodvoru vsak oficijelni sprejem. Kralj se je vozil v posebnem vagonu v civilni obleki. Zapustil je popolnoma neoprežen železniški vagon ter se med ostalo publiko pomešal pri izhodu, kjer je najel avtomobil in se odpravil v mesto. Njegovo sprejstvo je šele pozneje izstopilo, vzelo prtljago in se z dvema avtomobila odpravilo v hotel na Ringstrasse, kjer se je nastanil kralj. Koliko časa bo kralj ostal na Dunaju in kam namerava potovati dalje, za enkrat še ni znano.

Ženevska konferenca z Grčijo

Ženeva, 11. marca. Danes ob 10. dopoldne je dr. Kumanudi sprejel beograjskega grškega poslanika Polihroniadesa. Med tem so eksperti Popović, dr. Subotić in Politis nadaljevali delo na sestavi in stilizaciji šestih konvencij, ki bodo podpisane v četrtek 14. t. m., ko se vrne grški zunanji minister Karapanos iz Pariza.

Zahteve zobozdravnikov

Beograd, 11. marca. Danes se je oglašila pri ministru za narodno zdravje, ministru trgovine in ministru socialne politike deputacija zobozdravnikov. Slovenske zobozdravnike je zastopal v deputaciji dr. Josip Tavčar iz Ljubljane. Deputacija je izročila vsem trem ministrom načrt zakona o zobozdravnikih. Načrt predvideva zakonito ureditev zobozdravniške prakse in določa, da smejo zobozdravniške prakse izvrševati samo zobozdravniki, ki imajo najmanj 1 leto prakse na zobozdravniški kliniki ali sličnem zavodu. Tkv. dentisti naj bi se uklinili, oni pa, ki so si že pridobili pravico izvrševanja prakse po obstoječih predpisih, naj bi to pravico ohranili. Zobozdravniki so se obrnili na ministra trgovine zategadelj, ker je dentstvo neke vrste obrt, a na ministra socialne politike, ker zajeda zobozdravništvo tudi v socialne probleme.

Prof. Gostiša generalni direktor državnih rudnikov

Beograd, 11. marca. g. Kakor se doznava iz dobro poučenih krogov, je dekan tehnične fakultete v Ljubljani inž. Viktor Gostiša imenovan za generalnega direktorja državnih rudniških podjetij.

Podguverner Narodne banke

Beograd, 11. marca. p. Pod predsedstvom guvernerja Ignata Bajlonija se je danes vršila seja upravnega odbora Narodne banke, na kateri je bil ponovno izvoljen za podguvernerja Andrija Radović.

Promet Poštne hranilnice Holandsko

Beograd, 11. marca. p. Z dne 16. t. m. bo uvedla Poštna hranilnica virman s Holandsko pod istimi pogoji, kakor je uveden v promet z drugim državami. Doselej je Poštna hranilnica uvedla virman in izplačilni promet s Češkoslovaško, Madžarsko, Avstrijo, Švico, Belgijo in Nemčijo, izplačilni promet pa v prometu s Francijo in Italijo.

Veselje v Vatikanu zaradi spravne pogodbe z Italijo

Rim, 11. marca. g. Kardinal Vanutelli je izročil danes kot predsednik kardinalskega kolegija papežu poslanico, v kateri izraža veselje zaradi zaključka lateranskih pogodb med Italijo in Vatikanom. V odgovoru kardinalom izraža tudi papež veliko veselje nad rešitvijo dolgoletnega spora. Papež je imel tudi daljši razgovor z znanim odvetnikom Pacellijem, ki mu je predložil v odobritev obširen načrt o bodoči upravni ureditvi vatikanske države.

Zveza podunavskih paroplovnih družb

Budimpešta, 11. marca. s. Kakor izve »A Reggeli« so se dunavska paroplovna družba, madžarska rečna in pomorska paroplovna družba, južnonemški Lloyd in bavarski Lloyd zedinili za fuzijo vseh štirih paroplovnih družb v tej obliki, da bi glede obrata in vodstva poslov tvorili skupno družbo. Vse štiri družbe imajo baje že skupne dobavne liste in tarife. Dalje bodo vse družbe uporabljale večino pristanišč skupno in skupno skrbela za blagovni promet. Istočasno so se družbe sporazumele s češkoslovaško »Continental-motor dd.« in z rumunsko dunavsko paroplovno družbo, da bodo blagovni promet razdelile med temi družbami po določenih kvotih in določile skupno vozno tarifo.

Pred odstopom Stresemanna

Berlin, 11. marca. (lo.) Kakor poročajo, je stališče nemškega zunanjega ministra dr. Stresemanna v nemški ljudski stranki zelo omajano. Govorijo se, da bo Stresemann v treh mesecih odstopil in se nastanil v enem izmed alpskih zdravilišč.

Berlin, 11. marca. s. Razgovori državnega finančnega ministra s strankinimi voditelji glede nadaljnjega posvetovanja o državnem proračunu so končali brez uspeha. Sedaj bodo skušali preskrbeti finančnemu ministru večino za proračun v medstrankarskem odboru. Verjetno je, da bo šele po velikonočnih praznikih padla odločitev o tem, ali bo vlada uspeša s proračunom ali pa prešla v akutno krizo. Splošno se meni, da si bo pomagala z neznanostjo pregrupa. Pri tem se še vedno govori, da je dr. Stresemann tako zelo utrujen zaradi obilice poslov, da najbrž ne bo več dolgo ostal v vladi. Najprej bo odpotoval na tridesdennski odmor na Riviero. Kakor se domneva, bo že po zaključku pariške konferenice zapustil svoj urad.

Mehiške vladne čete zmagujejo

Mexico City, 11. marca. (lo.) Mehiška vlada poroča, da so zveze čete pri mestu Camitas popolnoma premagale uporniškega generala Urbaleja. Kakor hitro so čete generala Urbaleja doznale, da se bore proti vladnim četam, so odpovedale generalu pokorščino. General Urbalejo je zbežal s 30 možmi. Večina njegovih čet se je pridružila vladnim četam. Glasom vladnih poročil zveze čete v pokrajini Veracruz nadaljujejo borbo proti upornikom. Pričuje se, da bo general Aguirre v kratkem kapituliral. V tem primeru mu ho do ličen prost odhod iz Mehike. Mehiška vlada bo proti upornikom najstrožje postopala in jih bo posavila pred vojno sodišče. Edina ugodna vest za upornike je, da se je spodnja Kalifornija deloma pridružila revolucijonarnemu gibanju.

Mexico City, 11. marca. (be.) Mehiške vladne čete so pod vodstvom Callesa pri Icapuati popolnoma porazile upornike. Nadalje so zveze čete v kalifornijskem zalivu zasedle mesto Mazatlan.

Hmeljski trg

Zatec, 11. marca. h. Tendenca mirna. Povprečje je 1250 — 1550 EA.

Od danes naprej zopeč vozijo zaradi zime ustavljeni vlaki

Le nočni potniški vlaki med Ljubljano, Mariborom in Zagrebom za enkrat še niso obnovljeni

Ljubljana, 11. marca. Ljubljanska direkcija državnih železnic je danes ob 18. izdala uradno obvestilo, da prično z jutrišnjim dnem, torej v torek, znova vozijo potniški in mešani vlaki, ki so bili 12. februarja sprva za tri dni, a pozneje na nedoločen čas reducirani na vseh progah Slovenije. Vlaki, ki so bili na podlagi sklepa beograjske železniške konference ukinjeni iz razlogov štednje, seveda niso obnovljeni.

Z jutrišnjim dnem prično voziti naslednji vlaki:

Rakek - Ljubljana: Vlak št. 623, ki odhaja z Rakeka ob 13.15 in prihaja v Ljubljano ob 14.35.

Zagreb glavni kol. - Zidani most: Vlak št. 619; odhod z Zidanega mosta ob 14.22, prihod v Zagreb ob 16.50.

Ljubljana - Jesenice: Vlak št. 913; odhod z Jesenice ob 9.42, prihod v Ljubljano ob 11.35; nadalje vlak št. 916, ki odhaja iz Ljubljane ob 14.40 in prihaja na Jesenice ob 16.54.

Ljubljana - Kranj: Vlak št. 926; odhod iz Ljubljane ob 17.20, prihod v Kranj ob 18.09 in vlak št. 925, odhod iz Kranja ob 18.33, prihod v Ljubljano ob 19.23.

Jesenice - Planica: Vlak št. 8616. Odhod z Jesenice ob 17.05, prihod v Planico ob 18.07.

Ljubljana - Kamnik: Vlak št. 8466, odhod iz Ljubljane (gor. kol.) ob 14.52, prihod v Kamnik ob 16.45 (mešanec) in vlak št. 8465, odhod iz Kamnika ob 18.25, prihod v Ljubljano ob 19.55.

Ormož - Murska Sobota: Vlak št. 8714, odhod iz Ormoža ob 10.30, prihod v Mursko Soboto ob 12.18. Vlak št. 8727, odhod iz Murske Sobotice ob 14.15, prihod v Ormož ob 16.

Maribor glavni kolodvor - Ormož: Vlak št. 1115/1116, odhod iz Maribora ob 10.40, prihod v Ormož ob 12.29. Vlak št. 1125/1126, odhod iz Ormoža ob 12.47, prihod v Maribor ob 14.40.

Ljutomer - Radgona: Vlak št. 8815, od-

hod iz Radgone ob 10.04, prihod v Ljutomer ob 11.19. Vlak št. 8832, odhod iz Ljutomerja ob 12.10, prihod v Radgono ob 14.30.

Grobelno - Rogatec: Vlak št. 8135, odhod iz Rogatec ob 13.30, prihod v Grobelno ob 14.47. Vlak št. 8142, odhod iz Grobelnega ob 15.40, prihod v Rogatec ob 16.45.

Maribor - Fala: Vlak št. 9024, odhod iz Maribora ob 17.10, prihod na Falo ob 17.48. Vlak št. 9025, odhod s Fale ob 17.58, prihod v Maribor ob 18.41.

Celje - Velenje: Vlak št. 9133, odhod iz Velenja ob 12., prihod v Celje ob 14.27. Vlak št. 9134, odhod iz Celja ob 13.30, prihod v Velenje ob 15.44.

Velenje - Dravograd - Meža: Vlak št. 9132, odhod iz Velenja ob 5.45, prihod v Dravograd - Meža ob 9.43. Vlak št. 9131, odhod iz Dravograda ob 10.45, prihod v Velenje ob 14.22.

Poljčane - Konjice: Vlak št. 8233, odhod iz Konjice ob 13.40, prihod v Poljčane ob 14.10. Vlak št. 8236, odhod iz Poljčan ob 15.45, prihod v Konjice ob 16.34.

Karlovac - Novo mesto: Vlak št. 9234, odhod iz Karlovca ob 16.47, prihod v Novo mesto ob 20.50.

Karlovac - Ljubljana: Vlak št. 9216, odhod iz Karlovca ob 9., prihod v Ljubljano ob 14.30.

Novo mesto - Ljubljana: Vlak št. 9217, odhod iz Ljubljane ob 13.18, prihod v Novo mesto ob 16.03.

Grosuplje - Kočevje: Vlak št. 9313, odhod iz Kočevja ob 11.41, prihod v Grosuplje ob 13.35. Vlak št. 9314, odhod iz Grosuplje ob 14.25, prihod v Kočevje ob 16.21.

Novo mesto - Straža - Toplice: Vlak št. 9533, odhod iz Straže ob 11.02, prihod v Novo mesto ob 11.20. Vlak št. 9536, odhod iz Novega mesta ob 12, prihod v Stražo-Toplice ob 12.18.

Se nadalje ostaneta reducirana oha noč na potniška vlaka na progi Ljubljana - Maribor in nočni potniški vlak iz Zagreba na Zidani most.

Za dvojni tir med Zidanim mostom in Zagrebom

Proga med Zidanim mostom in Zagrebom je bila zgrajena nekako pred sedmimi desetletji kot odcep od tedanje glavne prometne zveze Dunaj-Trst z namenom, da se doseže tudi zveza Zagreba na to progo. Tedaj še ni bilo preko Zagreba železniške zveze na Reko, temveč je obstajala le lokalna proga od Zagreba do Karlovca, ki jo je tudi zgradila bivša Južna železnica ter jo kasneje oddala madžarskim državnim železnicam, ker je postala del zveze Budimpešte na Reko. Prav za prav je bil prvotni namen, zgraditi tudi progo od Zidanega mosta do Zagreba dvotirno, kar nam priča še danes že nakupljeni svet v vsem njenem poteku in izvršeni spodnji ustroj do postaje Videm-Krško. Ker pa je kmalu po otvoritvi predmetne zveze prejšnja enotno upravljana Avstrija razpadla zaradi dualistične ustave, na avstrijski in madžarsko polovico je bila par let nato tudi ozirovnostna proga Pešta-Reka, je ostala zveza Zagreba z Zidanim mostom vse do prevrata samo lokalnega pomena za ondnotno Posavje. Zato se ni zgradil drugi tir ter je pripadla ta naloga Jugoslaviji. Proga Zidani most-Zagreb je namreč mahoma prenehala biti po prevratu le lokalnega pomena: postala je zelo važen del nove glavne proge Beograd-Zagreb-Ljubljana-zapadna meja, po kateri se je kaj kmalu pričel razvijati vedno močnejši promet. Tako da je bila primorana še Južna železnica, da razširi vsaj obstoječe postaje in zgradi tamkaj, kjer so bile preveč razdaljene druga od druge še pomožne izogibalnice. Tako so nastala izogibalšča Breg, Blanca, Dobova in Savski Marof.

Danes, po desetih letih, je položaj v toliko izpremenjen, da je znamenitost nekako konsolidacije prometne izdatnosti na progi Beograd-Ljubljana. Izkušnje v preteklem razdobju so narekovale železniški upravi dograditev dvojnega tira od Beograda do Novske, odkoder vodita dve paralelni progi preko Siska oziroma Dugega sela na Zagreb, ki lahko v medsebojni podpori zmagujejo promet. Od Zagreba dalje pa do Zidanega mosta se pridružuje beograjskemu prometu še zelo močan lokalni potniški in blagovni promet, ki ga mora vsega zmagovati zveza Zagreba z Zidanim mostom. Ako danes pogledamo v vojni red, nam je kmalu jasno, da trajno ne bo mogoče vzdržati s to progo v njenem sedanem ustroju. Število brzih in potniških se bolj pa tovarnih vlakov je tako veliko, kakor ga kmalu ne izkazuje kaka enotna proga. Postajale se s težavo prevzemajo druga od druge vse vlake in mnogokrat se pripeti zaradi teža več zakasnitve in celo to, da je prisiljena kaka postaja prevzeti več vlakov, kakor ima na razpolago tirov. Požrtvalnost oseboja in vestnost pa premagata tudi slične, skoraj nepremagljive težoke.

Pregovor pravi: ako si delaj A, reci tudi B. Kakor je podoba, se je železniška uprava odločila, da uresniči v tem primeru ta pregovor in ustreže tako v prvi vrsti sami sebi in pa vsem gospodarskim krogom od Zagreba proti Ljubljani. Načrt zgradbe še enega mosta na postaji Zidani most se bliža uresničenju, ker je prvi obrok za stavbo že dovoljen in je pričakovati v proračunu za leto 1929/30 nadaljnjih prispevkov. Mnogo bo pomagano v prvi vrsti postali Zidani most ki je bila do sedaj ena najbolj obremenjenih postaj v državi baš zaradi njene neprimarne lege in pomanjkanja prave zveze proti Zagrebu direktnim potom. Z zgradbo mosta in razširjenjem postajnih naprav bo deloma pomagano, toda samo za prvo silo.

Se prav tako aktualno bo ostalo celokupno vprašanje kapacitete cele proge Beograd-Ljubljana vse dotle, dokler ne bo izvršen med Zidanim mostom in Zagrebom tudi še drugi tir. V kolikor smo poučeni, se je v tej zadevi po ljubljanski direkciji predložilo že vse potrebno na glavno ravnanstveno železnice v Beogradu, načrti so bili v načelu odobreni. Gre sedaj v prvi vrsti le za gmotno stran vprašanja, koliko važnega za vso državo. Vzrokov za to trditev ni treba naštevati, saj leže na dlani, ako le pomislimo na vsestransko važnost proge Zidani most-Zagreb. Prepričani smo,

da bo železniška uprava obravnavala tudi vprašanje dograditve drugega tira med Zagrebom in Zidanim mostom z isto skrbnostjo in skušala uresničiti svoje načrte, kakor vprašanje drugega tira med Beogradom in Novsko ter mosta preko Save pri Zidanem mostu.

Nehote pa se bo, ako se dovrši zgradnja vseh naprav, moralo načeti še eno zelo važno in vsestransko perečo vprašanje, ki se tiče Ljubljane kot take. V mnogih člankih in od različnih piscev je bilo povedano glede razširjenja in reformiranja ljubljanskega glavnega kolodvora toliko argumentov, da ni potrebno biti govoriti o tem. Hoteli pa smo samo naglasiti, da predstavljajo pregraditve in modernizacija ljubljanske postaje nekako zaključno etapo velikega dela: ustvaritev prvovrstne glavne proge iz Beograda na skrajno zapadno mejo države.

Jasno je, da se ne more zahtevati od železniške uprave, da bi se gradilo vse hkrati, saj naš gospodarski položaj ni tako rožnat, da bi bila sredstva za tako ogromne investicije na razpolago iz tekočih dohodkov prometnega resora. Nekaj se že lahko vsako leto sicer da iz rednega proračuna, toda to gre vse na rovaš vzdrževanja rednega prometa na obstoječih progah. Ker je vsekakor v doglednem času misliti na večje inozemsko posojilo, se mora že vnaprej vedeti, kaj bo najakutnejše, ko bo denar na razpolago. Malenkostni donosi iz rednega proračuna bi izvršitev obširnega projekta podaljšali na dolgo vrsto let. Ker pa je dovršitev mosta v Zidanem mostu in položitev drugega tira med isto postajo in Zagrebom ter reformacija ljubljanskega kolodvora nujna potreba smo napisali te vrstice, da ponovno opozorimo vse v postev prihajajoče kroge na važnost proge Zidani most-Zagreb in njene popolne pregraditve v smislu modernih načel železnice, ker niti dvojni tir med Beogradom in Novsko, niti zgradba drugega mosta v postaji Zidani most, temveč dvojni tir med Zagrebom in Zidanim mostom le ključ do rešitve našega izvoznega prometa na zapad.

Situacija na železnicah ugodna

Beograd, 11. marca. p. Po komunikaciji prometnega ministrstva je v ljubljanski, suhotiški in sarajevski železniški direkciji položaj na vseh progah ugoden. V teh področjih prevladuje oblačno vreme. Prekinjen je promet na progah Kičevo-Gostivar in Ogulin-Split.

Sušak, 11. marca. n. Med Sušakom in Zagrebom še vedno ni mogoče vzpostaviti rednega potniškega prometa. Zaradi prejšnjih prometnih ovir je namreč nastal tak zastoj v tovarnem prometu, da uora sedaj železniška uprava najprej odpraviti zaostanke, še le potem bo mogoče obnoviti normalen potniški promet. Zato bosta do nadaljnjega vozila v obeh smereh še vedno samo po dva osebna vlaka. Železniška uprava bi event. uvedla po en brzovlak, vendar pa ni dovolj potnikov, ker glavna sezona na Primorju še ni pričela. Pač pa se vrši pospešen tovarni promet. Poleg rednih tovarnih vlakov vozi v obeh smereh dnevno še po 10 izrednih tovarnih vlakov.

Ne mučite svoje deco z ribljim oljem, temveč jim dajte

JEMALT

ki vsebuje zelo prijeten okus in vonj, a deca ga jemlje kot kakšno slaščico. Dobiva se v vseh lekarnah v malih omotih po Din 25.— in velikih omotih po Din 42.—.

Izigravanje trgovske pogodbe s strani Avstrije

Intervencija izvoznikarjev pri ministru trgovine — Navodila avstrijskim obmejnim veterinarjem onemogočajo ves izvoz mesa in zaklane živine

Beograd, 11. marca. g. Danes je posetila ministra trgovine deputacija centrale industrijskih korporacij, beograjske zveze industrijev in zveze industrijev za predelavo mesa. Deputacija je izročila ministru obširno spomenico, v kateri opozarja na navodila, ki jih je izdalo avstrijsko ministrstvo za poljedelstvo obmejnim veterinarjem, ki vrše pregled mesa in živine pri uvozu. Ta navodila predstavljajo izigravanje trgovske pogodbe med Jugoslavijo in Avstrijo, ker dočela onemogočajo uvoz zaklane živine in mesnih izdelkov iz Jugoslavije. Na-

vodila bi imela že danes stopiti v veljavo, vendar pa je bilo njihovo uveljavljenje glede na intervencijo avstrijskih izvoznikov odgođeno do 25. t. m. Zainteresirani izvoznikarji prosijo ministrstvo, naj ukrene pri avstrijski vladi primerne korake ali pa siceršne protukrepe, ker bo sicer naš izvoz najhujše prizadet. Avstrija spada med največje konzumente naše zaklane živine in mesnih izdelkov. Minister je deputaciji obljubil, da bo zadevo proučil in ukrenil vse potrebno v varstvo naših interesov.

Nameravano ponarejanje naših državnih papirjev

Budimpeštanska policija je aretirala dva jugoslovenska državljana, ki sta osumljena ponarejanja obveznic vojne škode

Beograd, 11. marca. p. Nocojšnja »Pravda« poroča iz Budimpešte, da je tamošnja policija uvedla obsežno preiskavo o veliki falzifikatorski aferi, v katero sta zapletena tudi dva jugoslovenska državljana. Preteklo soboto je policija izvršila preiskavo v stanovanju jugoslovenskega veleposelnika Gijorgja Janžekovića, rodom z Broda na Savi, in Andrije Kardoša, rodom iz Vel. Bečkereke, ki sta oba jugoslovenska državljana. Že pred osmimi meseci sta se nastanila v Park-hotelu v bližini vzhodnega kolodvora v Budimpešti. V Budimpešti sta razvila živahno trgovsko akcijo in se seznanila z mnogimi uglednimi osebami iz madžarskih gospodarskih krogov. Jugoslovensko poslanstvo v Budimpešti se je informiralo o njeni preteklosti ter je ugotovilo, da sta v zvezi z veliko falzifikatorsko afero jugoslovenskih obveznic vojne odškodnine. Poslanstvo je ukrenilo potrebne korake pri policiji, ki ju je takoj nato tudi res aretirala. Pri hišni preiskavi so našli več kovčkov, v katerih so bili razni klišei ter ponarejene obveznice vojne škode. Policija je oba aretiranca zadrževala včeraj ves dan in tudi ponoči. Kakor se sklepa, sta oba aretiranca zares falzifikatorja, ter se zaradi tega pričakuje, da bo danes odrejen zanj preiskovalni zapor. Več budimpeštanskih listov je poročalo, da je bil Janžeković pred štirimi leti jugoslovenski prometni minister, kar pa je jugoslovensko poslanstvo takoj demantiralo: listi so očitno zamenjali slična jugoslovenska imena.

Zagreb, 11. marca. n. V Budimpešti zaradi falzifikacije jugoslovenskih obveznic Vojne škode aretirani zvelepotesnik se zove pravilno Gijuro Janžeković. On je rodom iz Zagreba, kjer se je bavil s prekopavanjem živine. Bil je tudi tri leta običniški svetnik v Zagrebu. Pred par leti se je ločil od svoje žene. Od takrat je šel rapidno navzdol. Spušča se je v špekulacije ter izgublja skoraj vse svoje premoženje. Pred približno poludrugim letom je izginil iz Zagreba in o njem ni bilo nikdar več slišati. Šele sedaj se je znova pojavilo v javnosti njegovo ime v zvezi z budimpeško falzifikatorsko afero.

★ Budimpešta, 11. marca. s. Dosedanje policijske poizvedbe so dognale, da sta se jugoslovenska državljana Andrej Kardoš in Jurij Janžeković v Budimpešti pogajala za izdelavo klišev jugoslovenskih državnih obveznic in sta v ta namen izročila osebi, ki naj bi izdelala klišee, tri obveznice po 1000 Din. Ker se niso mogli sporazumeti glede plačilnih pogojev, se z izdelovanjem klišev še ni pričelo in oba jugoslovena sta končno umaknila naročilo. Preiskava v njihovi prtljaji res ni našla niti klišev niti potrebnih za njihovo izdelovanje. Kakor poroča »Pester Lloyd«, se je izdajal Janžeković za hrvatskega emigranta in sodelavca zagrebske »Rijeke«. Iskal je stikov s političnimi krogi, vendar pa so ga povsod odklanjali, ker se ni mogel dovolj legitimirati. Glede ponarejanj je ugotovljeno samo toliko, da sta se Janžeković in Kardoš pogajala z budimpeštanskim trgovcem papirja ter se izdajala za pooblaščenca jugoslovenskih vladnih mest. Trгоvec papirja, ki je tudi lastnik tiskarne, posla ni izvršil, ker naročnika nista mogla položiti potrebnega denarja.

Budimpešta, 11. marca. g. Aretirana jugoslovenska državljana Andrej Kardoš iz Velikega Bečkereka in Jurij Janžeković iz Zagreba sta med zaslišanjem priznala, da sta hotela kupiti tiskarno in da sta naročila klišee. Policija je glede njihovih osebnih podatkov zelo skeptična. Preiskava o nameravanih poneverbah se nadaljuje.

Avtomobilska nesreča v Sarajevu

Sarajevo, 11. marca. g. Davi okrog 9. je povozil šofer Edvard Mayerberger pri vojni bolnici vojaka Josipa Regvarda. Šofer je vozil proti kolodvoru dva potnika. Pred bolnico so stali na cesti trije vojaki. Dva sta se na šoferjeve signale s hupo izognila, tretji pa je ostal sredi ceste, tako da se mu avtomobil v zadnjem trenutku ni mogel več izogniti. Podrja ga je in povozil. V brezupnem stanju so vojaka prenesli v vojaško bolnico, kjer je par ur nato izdihnil, ne da bi prišel k zavesti.

Tragična smrt Rusinje v Beogradu

Beograd, 11. marca. p. V stanovanju znane ruskega zdravnika dr. Konstantina Mišela se je pripetila črna tragedija, ki je zahtevala življenje njegove soproge Ane Aleksandrove. Ponesrečenka je že dolgo časa bolehal na nervoznost in je zelo mnogo kadila. Pogosto se je pripetilo, da je zaspala z gorečo cigareto v postelji. Tako je tudi v pretekli noči zaspala z gorečo cigareto, ki je padla na divan. Od rlece cigarete se je divan vnel, naka se je vnela tudi njena obleka, nadalje hišna uprava in v nastalem velikem dimu se je nesrečnica zadušila. Ko je sluga odprl vrata njene sobe, je našel Ano Aleksandrovno že mrtvo. Vsi naporji njenega moža, zdravnika dr. Mišela, da bi jo spravil k zavesti, so ostali brezuspešni. Ko je dr. Mišel nesel soprogo iz goreče sobe, je sam dobil nevarne opekline na rokah.

Zimska smrt čebel

Beograd, 11. marca. p. Po poročilih, ki jih je prejelo ministrstvo za kmetijstvo in vode iz mnogih krajev naše države, je letošnji mraz povzročil zlasti mnogo škode čebelarstvu v Bosni in drugih pokrajinah. Kakor se poroča, da je pomrlo okoli 80 odstotkov čebel, kar pomenja zelo občutno izgubo za naše čebelarstvo.

Tramvajska nesreča v Beogradu

Beograd, 11. marca. g. Danes dopoldne je zadel tramvaj, ki je vozil od Slavije proti Dušanovu v bližini vojnega ministrstva v neki avtobus, pri čemer je bila neka ženska težje ranjena. Tramvajski voz in avtobus sta bila močno poškodovana.

Včerašnja temperatura

Beograd, 11. marca. p. Po poročilu meteorološke postaje se more sklepati, da je mraz po vsej državi popolnoma prenehal. Danes je bila temperatura po vsej državi precej visoka, najvišja je bila jutraj ob 8. v Vranju — 10, najvišja pa v Kotor